

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 24.04.1998
COM(1998) 249 def.

98/0141 (AVC)

**Voorstel voor een besluit van de Raad houdende goedkeuring namens de Europese
Gemeenschap van het WIPO-verdrag inzake het auteursrecht en het
WIPO-verdrag inzake uitvoeringen en fonogrammen**

(door de Commissie ingediend)

Toelichting

Op 20 december 1996 hebben de delegaties welke deelnamen aan de diplomatieke conferentie over bepaalde vraagstukken inzake het auteursrecht en de naburige rechten welke door de WIPO was georganiseerd te Genève, de teksten van twee verdragen op gebied van de intellectuele eigendom goedgekeurd. Het eerste verdrag, meer bepaald het "WIPO-Verdrag inzake het auteursrecht" heeft betrekking op de rechten van de auteurs. Het tweede verdrag, het "Verdrag inzake uitvoeringen en fonogrammen" heeft betrekking op de naburige rechten.

Deze verdragen zijn een historische stap vooruit in de internationale bescherming van het auteursrecht en de naburige rechten en behelzen een substantiële verbetering van de Berner-Conventie en het Verdrag van Rome welke respectievelijk sinds 1971 en 1961 niet meer waren herzien.

De bepalingen van de verdragen betreffen niet alleen de traditionele exploitatievormen van werken maar tevens de exploitatievormen welke mogelijk zijn geworden dankzij de **nieuwe technologieën**. De verdragen hebben meer bepaald een bijzondere meerwaarde ten aanzien van deze laatste exploitatievormen. Het is immers de eerste keer dat in internationale verdragen aandacht wordt besteed aan de mogelijkheden en gevaren van de nieuwe technologieën en dat passende oplossingen worden aangereikt vóór de problemen zich voordoen. Deze ex-ante benadering bevestigt de noodzaak en het belang om algemene oplossingen in te voeren voor problemen die weldra niet langer beperkt zullen zijn tot de nationale sfeer.

Dit is onder meer het geval voor het **reproductierecht** waarover intens van gedachten is gewisseld tijdens de werkzaamheden van de conferentie en dat in de verdragen is opgenomen. Hoewel de verdragsteksten geen specifieke bepalingen bevatten inzake tijdelijke reproducties van werken of opvoeringen, is in de eindverklaringen welke door de Conferentie zijn vastgesteld, bevestigd dat de tijdelijke kopieën van werken in een digitale omgeving eveneens zijn onderworpen aan het beginsel van artikel 9 van de Berner-Conventie volgens hetwelk de economische belangen van de rechthebbenden niet mogen worden geschonden. Deze verduidelijking is een belangrijk element in de huidige discussie over interactieve diensten in de informatiemaatschappij.

Tegelijkertijd is in de verdragen de traditionele benadering van de internationale overeenkomsten op het gebied van de intellectuele eigendom gevolgd en is een **evenwichtige bescherming** ingevoerd die rekening houdt met de betrokken rechten en belangen en aan de toetredende staten de nodige flexibiliteit biedt met het oog op de omzetting in hun nationale wetgeving. Samen met de regels die de Commissie recentelijk heeft voorgesteld in haar voorstel voor een richtlijn inzake het auteursrecht en de

naburige rechten in de informatiemaatschappij¹, zullen deze verdragen derhalve bijdragen aan het verzekeren van een hoog maar evenwichtig niveau van bescherming en tevens de toegang van het publiek tot de inhoud welke over deze netwerken kan worden geleverd, mogelijk maken.

Hoewel de Conferentie over bepaalde aspecten geen consensus kon bereiken, meer bepaald inzake het ontwerp-verdrag betreffende de **sui generis bescherming van data** en betreffende de uitbreiding van de door het WVUF verleende bescherming tot **audiovisuele uitvoeringen**, zullen de WIPO-werkzaamheden betreffende deze aspecten worden verdergezet en eventueel tot een goed einde worden gebracht op andere Diplomatieke Conferenties in een zeer nabije toekomst.

Uitvoerige inhoud

Het verdrag inzake het auteursrecht behelst inzonderheid een aanvulling van de Berner-Conventie over de bescherming van werken van letterkunde en kunst alsook een aanpassing ervan aan de digitale omgeving. Dankzij de bepalingen van het WVA kunnen de auteurs voortaan in aanmerking komen voor een rechtsbescherming bij de distributie, commerciële verhuur, mededeling aan het publiek, het voor het publiek beschikbaar stellen van hun werken via netwerken, alsook van andere rechten welke reeds zijn ingeschreven in de Berner-Conventie. Bovendien is voorzien in een uitdrukkelijke bescherming van computerprogramma's en databanken. Voorts bevat het WVA bepalingen betreffende de technische beschermingsmaatregelen (onder meer op het gebied van het buiten werking stellen van maatregelen tegen het kopiëren), informatiesystemen betreffende het beheer van rechten alsook bepalingen inzake de handhaving van de rechten.

Het verdrag inzake uitvoeringen en fonogrammen is een belangrijke stap vooruit in de bescherming van uitvoerende kunstenaars en producenten van fonogrammen. Deze categorieën zullen dankzij het nieuwe verdrag een uitsluitend recht genieten inzake reproductie, distributie, commerciële verhuur en beschikbaarstelling van hun uitvoeringen en hun fonogrammen via netwerken. Bovendien krijgen de uitvoerende kunstenaars en de producenten van fonogrammen recht op een vergoeding voor uitzending en mededeling aan het publiek met betrekking tot voor commerciële doeleinden openbaar gemaakte fonogrammen. Zoals in het WVA is in dit verdrag eveneens voorzien in bepalingen inzake de technische maatregelen, de systemen betreffende het beheer van rechten alsook betreffende de handhaving van rechten.

De door de Commissie vertegenwoordigde Gemeenschap heeft deelgenomen aan de voorbereidende werkzaamheden en aan de onderhandelingen van de Diplomatieke Conferentie op basis van door de Raad in 1991, 1992 en 1996 goedgekeurde onderhandelingsrichtsnoeren. **De lidstaten van de EU** hebben eveneens actief deelgenomen aan de onderhandeling van deze verdragen en **erkennen de gunstige resultaten** ervan. Wat de belanghebbenden betreft, **zijn alle betrokken sectoren**

¹ Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij - COM(97)628 def. van 10.12.1997.

tevreden over de bereikte resultaten en verwachten zij thans een snelle goedkeuring van de verdragen door de Gemeenschap en haar lidstaten.

In de verdragen (artikel 17, lid 3, WVA, artikel 26, lid 3, WVUF) is voorzien dat de **Europese Gemeenschap partij kan worden bij de verdragen** door haar de middelen toe te kennen om een actieve rol te spelen in de instanties welke zullen worden opgericht. De Raad heeft reeds op 2 juni 1997 besloten om ondertekening namens de Europese gemeenschap, onder voorbehoud van ratificatie, toe te staan. Alle lidstaten en de Europese Gemeenschap hebben aldus de beide verdragen reeds ondertekend.

Het belang van een goedkeuring van de verdragen door de Europese Gemeenschap

De goedkeuring van deze verdragen door de Raad zou op politiek gebied getuigen van het belang dat de Gemeenschap hecht aan de intellectuele eigendomsrechten. Door bij te dragen aan de totstandkoming van een voor de verdragen gunstige omgeving zou de Gemeenschap aldus de weg effenen voor een ruime participatie aan de bedoelde verdragen overeenkomstig de wensen en de economische belangen van de betrokken communautaire sectoren. Bovendien blijken de communautaire voorschriften welke gelden op de gebieden waarop de verdragen betrekking hebben, verenigbaar te zijn de beginselen van de verdragen met uitzondering van een wijziging van gering belang welke betrekking heeft op het tijdstip waarop de beschermingsduur van de rechten van producenten van fonogrammen ingaat.

De goedkeuring door de Gemeenschap zou bovendien een uiterst gunstig gevolg hebben voor een eventuele snelle inwerkingtreding van de verdragen aangezien daartoe 30 ratificatie- en toetredingsakten noodzakelijk zijn. Een aantal delegaties, meer bepaald de Centraal- en Oost-Europese landen, hebben reeds te verstaan gegeven dat hun landen slechts partij bij de verdragen zullen worden wanneer ook de Europese gemeenschap en haar lidstaten dit doen. Een vertraging met enkele jaren van de goedkeuring van de verdragen door de Gemeenschap en haar lidstaten zou dus ook een vertraging van de zijde van deze landen meebrengen.

De bevoegdheidskwestie

De Gemeenschap heeft vaak een uitsluitende bevoegdheid in de gebieden waarin een communautaire harmonisatie geldt. In advies 1/94 van 15 november 1994 van het Hof van Justitie inzake de bevoegdheidsverdeling tussen de Gemeenschap en de lidstaten betreffende de sluiting van de WTO-overeenkomst en de bijdragen ervan, heeft het Hof immers bevestigd dat het AETR-arrest van 31 maart 1971 in zaak 22/70 van toepassing is op gebied van de intellectuele eigendom.

In dit arrest heeft het Hof bevestigd dat de uitsluitende bevoegdheid van de Gemeenschap om internationale verdragen te sluiten niet alleen voortvloeit uit een uitdrukkelijke toekenning in het Verdrag, maar ook kan voortkomen uit andere verdragsbepalingen en uit handelingen door de instellingen in het kader van deze bepalingen verricht. Zodra communautaire bepalingen zijn vastgesteld met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van het verdrag zijn de lidstaten volgens het Hof niet meer gerechtigd om buiten het kader van de gemeenschappelijke instellingen verplichtingen aan te gaan welke deze regels aantasten of aan de betekenis ervan afdoen.

Deze conclusie dient evenwel te worden verduidelijkt in het licht van advies 2/91 van het Hof van 19 maart 1993 betreffende verdrag nr. 170 van de internationale arbeidsorganisatie. In dit advies stelt het Hof vast dat verdrag nr. 170 van de IAO binnen de bevoegdheid van de Gemeenschap valt en oordeelt vervolgens dat deze bevoegdheid niet uitsluitend kan zijn omdat de ter zake vastgestelde communautaire bepalingen minimumvoorschriften bevatten.

De Gemeenschap heeft op de gebieden waarop de twee verdragen betrekking hebben, de jongste jaren een reeks richtlijnen vastgesteld die het regulerend kader vormen waarin de marktdeelnemers baat hebben kunnen vinden bij de dimensie van de interne markt en beschikken over een hoog niveau van bescherming van hun werken. Deze harmonisatie geldt evenwel slechts ten aanzien van bepaalde aspecten van de intellectuele eigendom en in veel gevallen staat het de lidstaten vrij om hogere beschermingsniveaus in te voeren.

Bovendien zijn sommige gebieden welke in de werkingssfeer van de verdragen vallen, momenteel het voorwerp van een harmonisatievoorstel op communautair niveau, zoals is aangekondigd in de mededeling van de Commissie inzake het vervolg op het Groenboek over het auteursrecht².

Dientengevolge is er geen sprake van een uitsluitende communautaire bevoegdheid, maar van een gedeelde bevoegdheid op alle gebieden welke in de werkingssfeer van de verdragen vallen. De lidstaten kunnen derhalve de verdragen goedkeuren met betrekking tot de aspecten die hun bevoegdheid betreffen terwijl de Commissie de enige instantie is die de verdragen kan goedkeuren met betrekking tot de aspecten die zijn geharmoniseerd of waarvan de harmonisatie aan de gang is. Teneinde elke dubbelzinnigheid omtrent de bevoegdheidsverdeling te vermijden, is het in deze context nuttig erop te wijzen dat de akte houdende goedkeuring namens de Gemeenschap gezamenlijk met de ratificatie- of toetredingsinstrumenten van de lidstaten kan worden neergelegd zodra de Raad de bepalingen houdende wijziging en/of integratie van de vigerende communautaire voorschriften zal hebben goedgekeurd.

De rechtsgrondslag

Overeenkomstig de eerste zin van artikel 228, lid 2, van het Verdrag sluit de Raad na raadpleging van het Europees Parlement de akkoorden met gekwalificeerde meerderheid van stemmen, op voorstel van de Commissie. Aangezien in onderhavig geval een wijziging van de vigerende communautaire voorschriften noodzakelijk zal zijn ingevolge de goedkeuring van de verdragen, moet het Parlement overeenkomstig het bepaalde in de tweede alinea van artikel 228, lid 3, zijn instemming geven. Voorts zijn artikel 57, lid 2, alsook de artikelen 66 en 100A, welke de rechtsgrondslagen zijn waarop de communautaire harmonisatie heeft plaatsgevonden, eveneens dienstig.

² Zie voetnoot 1.

**Voorstel voor een besluit van de Raad houdende goedkeuring namens de Europese
Gemeenschap van het WIPO-verdrag inzake het auteursrecht en het
WIPO-verdrag inzake uitvoeringen en fonogrammen**

De Raad van de Europese Unie,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op de artikelen 57, lid 2, en 66 en 100A, juncto artikel 228, lid 2, eerste zin en lid 3, tweede alinea,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien de instemming van het Europees Parlement,

Gezien het Verdrag inzake het auteursrecht en het Verdrag inzake uitvoeringen en fonogrammen welke op 20 december 1996 te Genève zijn goedgekeurd onder auspiciën van de Wereldorganisatie voor Intellectuele Eigendom;

Overwegende dat deze verdragen samen met de voorschriften welke de Commissie recentelijk heeft gepresenteerd in haar voorstel voor een richtlijn inzake het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij inhoudelijk zullen bijdragen aan het garanderen van een evenwichtig niveau van bescherming van werken en tegelijkertijd de toegang van het publiek tot de inhoud welke over de netwerken kan worden verstrekt, mogelijk zullen maken,

Overwegende dat volgens het AETR-arrest van het Hof van Justitie telkens wanneer de Gemeenschap voor de tenuitvoerlegging van een in het Verdrag voorzien gemeenschappelijk beleid bepalingen heeft getroffen, waarbij in enigerlei vorm gemeenschappelijke regels worden ingevoerd, de lidstaten niet meer gerechtigd zijn om, individueel of zelfs collectief optredend, met derde landen verplichtingen aan te gaan, welke deze regels aantasten; dat immers, naargelang deze gemeenschappelijke regels worden ingevoerd, alleen de Gemeenschap in staat is verbintenissen jegens derde staten op zich te nemen en na te komen met werking voor het gehele toepassingsgebied van de communautaire rechtsorde;

Overwegende dat het onderwerp van de verdragen voor een groot deel binnen de werkingssfeer van terzake vigerende communautaire richtlijnen valt;

Overwegende dat de bevoegdheid om de genoemde verdragen goed te keuren derhalve gezamenlijk toekomt aan de Gemeenschap en aan haar lidstaten;

Overwegende dat de verdragen derhalve dienen te worden goedgekeurd namens de Europese Gemeenschap;

Aangezien, onder voorbehoud van ratificatie, reeds is overgegaan tot ondertekening van deze verdragen namens de Europese Gemeenschap;

BESLUIT:

Artikel 1

1. Het WIPO-Verdrag inzake het auteursrecht (WVA) is goedgekeurd namens de Europese Gemeenschap.
2. Het WIPO-Verdrag inzake uitvoeringen en fonogrammen (WVUF) is goedgekeurd namens de Europese Gemeenschap.
3. De teksten van de verdragen zijn aan dit besluit gehecht

Artikel 2

De voorzitter van de Raad is ertoe gemachtigd de onderhavige ratificatieakten bij de directeur-generaal van de Wereldorganisatie voor Intellectuele Eigendom neer te leggen vanaf de datum waarop de Raad de nodige maatregelen voor de aanpassing en de integratie van de vigerende communautaire voorschriften heeft vastgesteld.

Artikel 3

1. De Commissie is ertoe bevoegd de Europese Gemeenschap te vertegenwoordigen op de zittingen van de bij de verdragen ingevoerde Vergaderingen en om in haar naam te onderhandelen over alle kwesties die binnen de bevoegdheid van de Vergaderingen vallen.
2. Het standpunt van de Europese Gemeenschap wordt bepaald door de Commissie en de lidstaten in de bevoegde werkgroep van de Raad of op ad hoc bijeenkomsten welke tijdens de werkzaamheden in het kader van de Wereldorganisatie voor Intellectuele Eigendom worden bijeengeroepen.

Gedaan te Brussel, ...

WIPO

WERELDORGANISATIE VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM

GENEVE

HET VERDRAG VAN DE WIPO INZAKE HET AUTEURSRECHT

(WCT)

Genève (1996)

Inhoud

Preambule	
Artikel 1	Verhouding tot de Berner Conventie
Artikel 2	Reikwijdte van de bescherming van het auteursrecht
Artikel 3	Toepassing van de artikelen 2 tot en met 6 van de Berner Conventie
Artikel 4	Computerprogramma's
Artikel 5	Verzamelingen van gegevens (databanken)
Artikel 6	Verspreidingsrecht
Artikel 7	Verhuurrecht
Artikel 8	Recht van mededeling aan het publiek
Artikel 9	Duur van de bescherming van fotografische werken
Artikel 10	Beperkingen en uitzonderingen
Artikel 11	Verplichtingen inzake technische maatregelen
Artikel 12	Verplichtingen inzake informatie betreffende het beheer van rechten
Artikel 13	Toepassing in de tijd
Artikel 14	Bepalingen inzake de handhaving van rechten
Artikel 15	Vergadering
Artikel 16	Internationaal Bureau
Artikel 17	Voorwaarden om partij bij het Verdrag te kunnen worden
Artikel 18	Rechten en verplichtingen uit hoofde van het Verdrag
Artikel 19	Ondertekening van het Verdrag
Artikel 20	Inwerkingtreding van het Verdrag
Artikel 21	Vankrachtwording van het Verdrag voor de Verdragsluitende Partijen
Artikel 22	Geen voorbehoud met betrekking tot het Verdrag
Artikel 23	Opzegging van het Verdrag
Artikel 24	Talen van het Verdrag
Artikel 25	Depositaris

Preambule

De Verdragsluitende Partijen,

Geleid door de wens de bescherming van de rechten van auteurs op hun werken van letterkunde en kunst op een zo doeltreffend en eenvormig mogelijke wijze te ontwikkelen en te handhaven,

Erkennende dat het noodzakelijk is nieuwe internationale regels in te voeren en de uitlegging van bepaalde bestaande regels te verduidelijken teneinde passende oplossingen te vinden voor de vraagstukken die de nieuwe ontwikkelingen op economisch, sociaal, cultureel en technologisch gebied doen rijzen,

Erkennende dat de ontwikkeling en convergentie van de informatie- en communicatietechnologie een ingrijpende invloed hebben op de schepping en het gebruik van werken van letterkunde en kunst,

Er nadrukkelijk op wijzende dat de bescherming van het auteursrecht van de allergrootste betekenis is voor het aanmoedigen van de scheppende arbeid op het gebied van letterkunde en kunst,

Erkennende dat het noodzakelijk is een evenwicht in stand te houden tussen de rechten van auteurs en de belangen van het grote publiek, met name wat betreft onderwijs, onderzoek en toegang tot informatie, zoals dit in de Berner Conventie tot uiting komt,

Zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1

Verhouding tot de Berner Conventie

1. Dit Verdrag is een bijzondere schikking in de zin van artikel 20 van de Berner Conventie voor de bescherming van werken van letterkunde en kunst ten aanzien van de Verdragsluitende Partijen die landen zijn van de Unie welke bij die Conventie is opgericht. Dit Verdrag staat niet in verband met andere verdragen dan de Berner Conventie en doet geen afbreuk aan rechten en verplichtingen uit hoofde van andere verdragen.
2. Niets in dit Verdrag houdt een afwijking in van de bestaande verplichtingen van de Verdragsluitende Partijen jegens elkaar uit hoofde van de Berner Conventie voor de bescherming van werken van letterkunde en kunst.
3. Hierna wordt onder "Berner Conventie" verstaan de Akte van Parijs van 24 juli 1971 van de Berner Conventie voor de bescherming van werken van letterkunde en kunst.
4. De Verdragsluitende Partijen komen de artikelen 1 tot en met 21 en het Aanghangsel van de Berner Conventie na.

Artikel 2

Reikwijdte van de bescherming van het auteursrecht

De bescherming van het auteursrecht geldt voor uitdrukkingsvormen, maar strekt zich niet uit tot denkbeelden, procedures, werkwijzen of mathematische concepten als zodanig.

Artikel 3

Toepassing van de artikelen 2 tot en met 6 van de Berner Conventie

De Verdragsluitende Partijen passen met betrekking tot de in dit Verdrag voorziene bescherming op overeenkomstige wijze de artikelen 2 tot en met 6 van de Berner Conventie toe.

Artikel 4

Computerprogramma's

Computerprogramma's worden beschermd als werken van letterkunde in de zin van artikel 2 van de Berner Conventie. Deze bescherming geldt voor computerprogramma's, welke ook hun uitdrukkingwijze of uitdrukkingvorm zij.

Artikel 5

Verzamelingen van gegevens (databanken)

Verzamelingen van gegevens of ander materiaal, in welke vorm dan ook, die door de keuze of rangschikking van de stof een schepping van de geest vormen, worden als zodanig beschermd. Deze bescherming strekt zich niet uit tot de gegevens of het materiaal zelf waaruit de verzameling bestaat, en laat het auteursrecht op deze gegevens of dit materiaal onverlet.

Artikel 6

Verspreidingsrecht

1. Auteurs van werken van letterkunde en kunst hebben het uitsluitende recht om toestemming te verlenen voor het door verkoop of andere eigendomsoverdracht voor het publiek beschikbaar stellen van het origineel en kopieën van hun werken.
2. Niets in dit Verdrag doet afbreuk aan de vrijheid van de Verdragsluitende Partijen om in voorkomend geval de voorwaarden vast te stellen waaronder uitputting van het in lid 1 genoemde recht optreedt na de eerste verkoop of andere eigendomsoverdracht van het origineel of een kopie van het werk met toestemming van de auteur.

Artikel 7

Verhuurrecht

1. Auteurs van:
 - i) computerprogramma's;
 - ii) cinematografische werken; en
 - iii) in fonogrammen belichaamde werken, zoals bepaald in het nationale recht van de Verdragsluitende Partijen,hebben het uitsluitende recht om toestemming te verlenen voor de commerciële verhuur aan het publiek van het origineel en kopieën van hun werken.

2. Het bepaalde in lid 1 geldt niet:
- i) in het geval van computerprogramma's, wanneer het programma zelf niet het eigenlijke voorwerp van de verhuur vormt; en
 - ii) in het geval van cinematografische werken, tenzij commerciële verhuur ertoe heeft geleid dat dergelijke merken op grote schaal worden gekopieerd, zodat het uitsluitende verveelvoudigingsrecht ernstig wordt aangetast.
3. Indien in een Verdragsluitende Partij op 15 april 1994 een regeling van kracht was, en nog steeds van kracht is, volgens welke auteurs een billijke vergoeding voor de verhuur van exemplaren van hun in fonogrammen belichaamde werken ontvangen, kan deze Verdragsluitende Partij niettegenstaande het bepaalde in lid 1 deze regeling handhaven, mits de commerciële verhuur van in fonogrammen belichaamde werken niet tot een ernstige aantasting van het uitsluitende verveelvoudigingsrecht van de auteurs leidt.

Artikel 8

Recht van mededeling aan het publiek

Onverminderd het bepaalde in artikel 11, lid 1, 2°, artikel 11 bis, lid 1, 1° en 2°, artikel 11 ter, lid 1, 2°, artikel 14, lid 1, 2°, en artikel 14 bis, lid 1, van de Berner Conventie, hebben auteurs van werken van letterkunde en kunst het uitsluitende recht om toestemming te verlenen voor het per draad of langs draadloze weg mededelen van hun werken aan het publiek, met inbegrip van het op zodanige wijze voor het publiek beschikbaar stellen van hun werken dat deze voor leden van het publiek toegankelijk zijn van op de plaats die, en op het tijdstip dat, elk van hen verkiest.

Artikel 9

Duur van de bescherming van fotografische werken

Ten aanzien van fotografische werken passen de Verdragsluitende Partijen het bepaalde in artikel 7, lid 4, van de Berner Conventie niet toe.

Artikel 10

Beperkingen en uitzonderingen

1. De Verdragsluitende Partijen kunnen in hun nationale wetgeving in beperkingen van, of uitzonderingen op, de krachtens dit Verdrag aan auteurs van werken van letterkunde en kunst toegekende rechten voorzien in bepaalde bijzondere gevallen waarin daardoor geen afbreuk wordt gedaan aan de normale exploitatie van het werk en de wettige belangen van de auteur niet op ongerechtvaardigde wijze worden geschaad.
2. Wanneer zij de Berner Conventie toepassen, doen de Verdragsluitende Partijen slechts beperkingen van, of uitzonderingen op, de daarin voorziene rechten gelden in bepaalde bijzondere gevallen waarin daardoor geen afbreuk wordt gedaan aan de normale exploitatie van het werk en de wettige belangen van de auteur niet op ongerechtvaardigde wijze worden geschaad.

Artikel 11

Verplichtingen inzake technische maatregelen

De Verdragsluitende Partijen voorzien in een passende rechtsbescherming en doeltreffende rechtsmiddelen om te voorkomen dat de technische maatregelen onwerkzaam worden gemaakt die auteurs in verband met de uitoefening van hun rechten uit hoofde van dit Verdrag of de Berner Conventie toepassen teneinde te beletten dat met betrekking tot hun werken handelingen worden verricht waarvoor zij geen toestemming hebben verleend of die rechtens niet geoorloofd zijn.

Artikel 12

Verplichtingen inzake informatie betreffende het beheer van rechten

1. De Verdragsluitende Partijen dragen er zorg voor dat met behulp van passende en doeltreffende rechtsmiddelen kan worden opgetreden tegen eenieder die bewust een van de volgende handelingen verricht, wetende, of in het geval van civiele rechtsmiddelen redelijkerwijs verondersteld zijnde te weten, dat dit een inbreuk op een recht uit hoofde van dit Verdrag of de Berner Conventie zal teweegbrengen, mogelijk maken, vergemakkelijken of verhelen:

- i) het onbevoegdlijk verwijderen of wijzigen van in elektronische vorm opgeslagen informatie betreffende het beheer van rechten;
- ii) het onbevoegdlijk verspreiden, voor verspreiding invoeren, uitzenden of aan het publiek mededelen van werken of kopieën van werken, wetende dat onbevoegdlijk in elektronische vorm opgeslagen informatie betreffende het beheer van rechten is verwijderd of gewijzigd.

2. Voor de toepassing van het bepaalde in dit artikel wordt onder "informatie betreffende het beheer van rechten" verstaan informatie waardoor het werk, de auteur van het werk of een rechthebbende op het werk wordt geïdentificeerd, informatie betreffende de voorwaarden waaronder het werk mag worden gebruikt, en cijfers of codes waarmee dergelijke informatie wordt weergegeven, wanneer deze gegevens aan een exemplaar van het werk zijn gehecht of in verband met de mededeling van het werk aan het publiek kenbaar worden.

Artikel 13

Toepassing in de tijd

De Verdragsluitende Partijen passen het bepaalde in artikel 18 van de Berner Conventie toe op het geheel van in dit Verdrag voorziene bescherming.

Artikel 14

Bepalingen inzake de handhaving van rechten

1. De Verdragsluitende Partijen verbinden zich ertoe in overeenstemming met hun recht de maatregelen te nemen die noodzakelijk zijn voor de toepassing van dit Verdrag.

2. De Verdragsluitende Partijen dragen er zorg voor dat hun recht voorziet in handhavingsprocedures met behulp waarvan doeltreffend kan worden opgetreden tegen handelingen die inbreuk maken op rechten uit hoofde van dit Verdrag, met inbegrip van summiere procedures ter voorkoming van inbreuken en procedures ter ontrading van verdere inbreuken.

Artikel 15

Vergadering

1. a) Er wordt een Vergadering van de Verdragsluitende Partijen ingesteld.
b) Elke Verdragsluitende Partij wordt in de Vergadering vertegenwoordigd door één afgevaardigde, die zich kan laten bijstaan door plaatsvervangers, adviseurs en deskundigen.
c) De kosten van elke delegatie komen ten laste van de Verdragsluitende Partij die de delegatie heeft aangewezen. De Vergadering kan de Wereldorganisatie voor de Intellectuele Eigendom (hierna "de WIPO" te noemen) verzoeken financiële bijstand te verlenen om de deelneming te vergemakkelijken van delegaties van Verdragsluitende Partijen die overeenkomstig de gevestigde praktijk van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties als ontwikkelingslanden worden beschouwd of die landen in de overgang naar een markteconomie zijn.
2. a) De Vergadering neemt alle vraagstukken betreffende de instandhouding en ontwikkeling van dit Verdrag en de toepassing en werking van dit Verdrag in behandeling.
b) De Vergadering vervult de haar bij artikel 17, lid 2, opgedragen taak inzake de toelating van bepaalde intergouvernementele organisaties als partij bij dit Verdrag.
c) De Vergadering besluit in voorkomend geval tot de bijeenroeping van een diplomatieke conferentie voor de herziening van dit Verdrag en geeft de Directeur-Generaal van de WIPO de nodige onderrichtingen voor de voorbereiding van die diplomatieke conferentie.
3. a) Elke Verdragsluitende Partij die een Staat is, heeft één stem en kan slechts in eigen naam stemmen.
b) Een Verdragsluitende Partij die een intergouvernementele organisatie is, kan in plaats van haar Lidstaten aan de stemming deelnemen en heeft in dat geval een aantal stemmen dat gelijk is aan het aantal van haar Lidstaten die partij bij dit Verdrag zijn. Een intergouvernementele organisatie kan niet aan de stemming deelnemen indien een van haar Lidstaten zijn stemrecht uitoefent, en vice versa.
4. De Vergadering komt eens in de twee jaar in gewone zitting bijeen op uitnodiging van de Directeur-Generaal van de WIPO.
5. De Vergadering stelt haar reglement van orde vast en regelt hierin onder meer de bijeenroeping in buitengewone zitting, de quorumvereisten en, met inachtneming van de bepalingen van dit Verdrag, de voor de verschillende soorten besluiten vereiste meerderheid.

Artikel 16

Internationaal Bureau

Het Internationaal Bureau van de WIPO vervult de administratieve taken in verband met dit Verdrag.

Artikel 17

Voorwaarden om partij bij het Verdrag te kunnen worden

1. Elke Lidstaat van de WIPO kan partij bij dit Verdrag worden.
2. De Vergadering kan besluiten een intergouvernementele organisatie als partij bij dit Verdrag toe te laten die verklaart dat zij bevoegd is ten aanzien van, en beschikt over eigen, voor al haar Lidstaten verbindende regelgeving inzake, de aangelegenheden waarop dit Verdrag betrekking heeft, en dat zij overeenkomstig haar interne procedures naar behoren gemachtigd is partij bij dit Verdrag te worden.
3. De Europese Gemeenschap, die een verklaring als bedoeld in het vorige lid heeft afgelegd op de Diplomatieke Conferentie waarop dit Verdrag is aangenomen, kan partij bij dit Verdrag worden.

Artikel 18

Rechten en verplichtingen uit hoofde van het Verdrag

Behoudens uitdrukkelijke andersluidende bepaling in dit Verdrag, geniet elke Verdragsluitende Partij alle rechten en aanvaardt zij alle verplichtingen uit hoofde van dit Verdrag.

Artikel 19

Ondertekening van het Verdrag

Dit Verdrag staat tot en met 31 december 1997 open voor ondertekening door de Lidstaten van de WIPO en door de Europese Gemeenschap.

Artikel 20

Inwerkingtreding van het Verdrag

Dit Verdrag treedt in werking drie maanden nadat 30 akten van bekrachtiging of toetreding door Staten bij de Directeur-Generaal van de WIPO zijn neergelegd.

Artikel 21

Vankrachtwording van het Verdrag voor de Verdragsluitende Partijen

Dit Verdrag wordt van kracht:

- i) voor de 30 in artikel 20 bedoelde Staten op de datum waarop dit Verdrag in werking treedt;
- ii) voor elke andere Staat drie maanden na de datum waarop deze Staat zijn akte van bekrachtiging of toetreding bij de Directeur-Generaal van de WIPO heeft neergelegd;
- iii) voor de Europese Gemeenschap drie maanden na de neerlegging van haar akte van bekrachtiging of toetreding indien deze akte na de inwerkingtreding van dit Verdrag overeenkomstig artikel 20 wordt neergelegd, of drie maanden na de inwerkingtreding van dit Verdrag indien deze akte vóór de inwerkingtreding van dit Verdrag is neergelegd;

- iv) voor elke andere intergouvernementele organisatie die als partij bij dit Verdrag wordt toegelaten, drie maanden na de neerlegging van haar akte van toetreding.

Artikel 22

Geen voorbehoud met betrekking tot het Verdrag

Er kan met betrekking tot dit Verdrag geen voorbehoud worden gemaakt.

Artikel 23

Opzegging van het Verdrag

Elke Verdragsluitende Partij kan dit Verdrag opzeggen bij een aan de Directeur-Generaal van de WIPO te richten kennisgeving. De opzegging wordt van kracht een jaar na de datum waarop de Directeur-Generaal van de WIPO de kennisgeving heeft ontvangen.

Artikel 24

Talen van het Verdrag

1. Dit Verdrag wordt ondertekend in één enkel exemplaar in de Engelse, Arabische, Chinese, Franse, Russische en Spaanse taal, zijnde de teksten in al deze talen gelijkelijk authentiek.
2. De Directeur-Generaal van de WIPO stelt op verzoek van een belanghebbende partij, na overleg met alle belanghebbende partijen, een officiële tekst in een andere taal dan die genoemd in lid 1 vast. Voor de toepassing van het bepaalde in dit lid wordt onder "belanghebbende partij" verstaan een Lidstaat van de WIPO wanneer de bedoelde taal zijn officiële taal of een van zijn officiële talen is, en de Europese Gemeenschap of een andere intergouvernementele organisatie die partij bij dit Verdrag kan worden, indien de bedoelde taal een van haar officiële talen is.

Artikel 25

Depositaris

Dit Verdrag berust bij de Directeur-Generaal van de WIPO.

[Einde van het document]

WIPO

WERELDORGANISATIE VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM

GENEVE

HET VERDRAG VAN DE WIPO INZAKE UITVOERINGEN EN FONOGRAMMEN

(WPPT)

Genève (1996)

Inhoud

Preambule

HOOFDSTUK I: ALGEMENE BEPALINGEN

- Artikel 1: Verhouding tot andere verdragen
- Artikel 2: Definities
- Artikel 3: Krachtens het Verdrag beschermde personen
- Artikel 4: Nationale behandeling

HOOFDSTUK II: RECHTEN VAN UITVOERENDE KUNSTENAARS

- Artikel 5: Persoonlijksrechten van uitvoerende kunstenaars
- Artikel 6: Exploitatierchten van uitvoerende kunstenaars op hun niet vastgelegde uitvoeringen
- Artikel 7: Reproductierecht
- Artikel 8: Verspreidingsrecht
- Artikel 9: Verhuurrecht
- Artikel 10: Recht van beschikbaarstelling van vastgelegde uitvoeringen

HOOFDSTUK III: RECHTEN VAN PRODUCENTEN VAN FONOGRAMMEN

- Artikel 11: Reproductierecht
- Artikel 12: Verspreidingsrecht
- Artikel 13: Verhuurrecht
- Artikel 14: Recht van beschikbaarstelling van fonogrammen

HOOFDSTUK IV: GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

- Artikel 15: Recht op een vergoeding voor uitzending en mededeling aan het publiek**
- Artikel 16: Beperkingen en uitzonderingen**
- Artikel 17: Beschermingsduur**
- Artikel 18: Verplichtingen inzake technische maatregelen**
- Artikel 19: Verplichtingen inzake informatie betreffende het beheer van rechten**
- Artikel 20: Formaliteiten**
- Artikel 21: Voorbehoud**
- Artikel 22: Toepassing in de tijd**
- Artikel 23: Bepalingen inzake de handhaving van rechten**

HOOFDSTUK V: ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN EN SLOTBEPALINGEN

- Artikel 24: Vergadering**
- Artikel 25: Internationaal Bureau**
- Artikel 26: Voorwaarden om partij bij het Verdrag te kunnen worden**
- Artikel 27: Rechten en verplichtingen uit hoofde van het Verdrag**
- Artikel 28: Ondertekening van het Verdrag**
- Artikel 29: Inwerkingtreding van het Verdrag**
- Artikel 30: Vankrachtwording van het Verdrag voor de Verdragsluitende Partijen**
- Artikel 31: Opzegging van het Verdrag**
- Artikel 32: Talen van het Verdrag**
- Artikel 33: Depositaris**

Preambule

De Verdragsluitende Partijen,

Geleid door de wens de bescherming van de rechten van uitvoerende kunstenaars en producenten van fonogrammen op een zo doeltreffend en eenvormig mogelijke wijze te ontwikkelen en te handhaven,

Erkennende dat het noodzakelijk is nieuwe internationale regels in te voeren teneinde passende oplossingen te vinden voor de vraagstukken die de ontwikkelingen op economisch, sociaal, cultureel en technologisch gebied doen rijzen,

Erkennende dat de ontwikkeling en convergentie van de informatie- en communicatietechnologie een ingrijpende invloed hebben op de productie en het gebruik van uitvoeringen en fonogrammen,

Erkennende dat het noodzakelijk is een evenwicht in stand te houden tussen de rechten van uitvoerende kunstenaars en producenten van fonogrammen enerzijds en de belangen van het grote publiek anderzijds, met name wat betreft onderwijs, onderzoek en toegang tot informatie,

Zijn overeengekomen als volgt:

HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Verhouding tot andere verdragen

1. Niets in dit Verdrag houdt een afwijking in van de bestaande verplichtingen van de Verdragsluitende Partijen jegens elkaar uit hoofde van het Internationaal Verdrag van Rome van 26 oktober 1961 inzake de bescherming van uitvoerende kunstenaars, producenten van fonogrammen en omroeporganisaties (hierna "het Verdrag van Rome" te noemen).

2. De krachtens dit Verdrag verleende bescherming laat onverlet, en is op generlei wijze van invloed op, de bescherming van het auteursrecht op werken van letterkunde en kunst. Derhalve mag geen bepaling van dit Verdrag zo worden uitgelegd dat daardoor aan deze bescherming afbreuk zou worden gedaan.

3. Dit Verdrag staat niet in verband met, en doet geen afbreuk aan rechten en verplichtingen uit hoofde van, andere verdragen.

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van het bepaalde in dit Verdrag:

a) wordt onder "uitvoerende kunstenaars" verstaan acteurs, zangers, musici, dansers en andere personen die werken van letterkunde of kunst of uitdrukkingen van folklore acteren, zingen, reciteren, declameren, spelen, vertolken of anderszins uitvoeren;

b) wordt onder "fonogram" verstaan de vastlegging van de geluiden van een uitvoering, andere geluiden of een weergave van geluiden, anders dan in de vorm van een in een cinematografisch of ander audiovisueel werk belichaamde vastlegging;

c) wordt onder "vastlegging" verstaan de belichaming van geluiden of van de weergave daarvan, die geschikt is om met behulp van een toestel deze geluiden of weergave waarneembaar te maken, te reproduceren of mede te delen;

d) wordt onder "producent van een fonogram" verstaan de natuurlijke persoon of rechtspersoon die het initiatief neemt tot, en verantwoordelijk is voor, de eerste vastlegging van de geluiden van een uitvoering, andere geluiden of een weergave van geluiden;

e) wordt onder "openbaarmaking" van een vastgelegde uitvoering of een fonogram verstaan het met toestemming van de rechthebbende aan het publiek aanbieden van exemplaren van de vastgelegde uitvoering of het fonogram, mits in een redelijke hoeveelheid exemplaren aan het publiek worden aangeboden;

f) wordt onder "uitzending" verstaan de overdracht langs draadloze weg van geluiden of van beelden en geluiden of van de weergave daarvan voor ontvangst door het publiek; een dergelijke overdracht per satelliet is eveneens een "uitzending"; de overdracht van geëncrypteerde signalen is een "uitzending", wanneer door de omroeporganisatie of met haar toestemming de middelen voor het decrypteren van deze signalen voor het publiek beschikbaar worden gesteld;

g) wordt onder "mededeling aan het publiek" van een uitvoering of een fonogram verstaan het met behulp van enig middel, niet zijnde een uitzending, aan het publiek overbrengen van de geluiden van een uitvoering of van de op een fonogram vastgelegde geluiden of weergave van geluiden. Voor de toepassing van het bepaalde in artikel 15 wordt onder "mededeling aan het publiek" mede verstaan het voor het publiek hoorbaar maken van de op een fonogram vastgelegde geluiden of weergave van geluiden.

Artikel 3

Krachtens het Verdrag beschermde personen

1. De Verdragsluitende Partijen verlenen de in dit Verdrag voorziene bescherming aan uitvoerende kunstenaars en producenten van fonogrammen die onderdanen van andere Verdragsluitende Partijen zijn.

2. Onder onderdanen van andere Verdragsluitende Partijen wordt verstaan de uitvoerende kunstenaars en producenten van fonogrammen die zouden voldoen aan de criteria om voor de in het Verdrag van Rome voorziene bescherming in aanmerking te komen, indien alle Verdragsluitende Partijen bij dit Verdrag Verdragsluitende Partijen bij het Verdrag van Rome zouden zijn. De Verdragsluitende Partijen passen met betrekking tot deze criteria om voor bescherming in aanmerking te komen de relevante definities van artikel 2 van dit Verdrag toe.

3. Een Verdragsluitende Partij die gebruik maakt van de door artikel 5, lid 3, van het Verdrag van Rome geboden mogelijkheid of, voor de toepassing van het bepaalde in artikel 5 van het Verdrag van Rome, van de door artikel 17 van het Verdrag van Rome geboden mogelijkheid, richt een kennisgeving als bedoeld in genoemde

bepalingen aan de Directeur-Generaal van de Wereldorganisatie voor de Intellectuele Eigendom (hierna "de WIPO" te noemen).

Artikel 4

Nationale behandeling

1. Elke Verdragsluitende Partij verleent, met betrekking tot de in dit Verdrag uitdrukkelijk toegekende uitsluitende rechten en met betrekking tot het in artikel 15 van dit Verdrag voorziene recht op een billijke vergoeding, aan onderdanen van andere Verdragsluitende Partijen, zoals in artikel 3, lid 2, omschreven, dezelfde behandeling als zij aan haar eigen onderdanen verleent.

2. De in lid 1 voorziene verplichting is niet van toepassing, in zoverre een andere Verdragsluitende Partij gebruik maakt van de door artikel 15, lid 3, van dit Verdrag geboden mogelijkheid om voorbehoud te maken.

HOOFDSTUK II RECHTEN VAN UITVOERENDE KUNSTENAARS

Artikel 5

Persoonlijkheidsrechten van uitvoerende kunstenaars

1. Onafhankelijk van zijn exploitatierechten, en zelfs na overdracht van deze rechten, heeft een uitvoerende kunstenaar met betrekking tot zijn hoorbare live-uitvoeringen en op fonogrammen vastgelegde uitvoeringen het recht om te eisen dat hij als de uitvoerder van zijn uitvoeringen wordt aangeduid, tenzij er vanwege de wijze waarop de uitvoering wordt gebruikt dwingende redenen zijn om een dergelijke aanduiding achterwege te laten, alsook het recht om zich te verzetten tegen elke misvorming, verminking of andere wijziging van zijn uitvoeringen die schadelijk zou zijn voor zijn reputatie.

2. De overeenkomstig het bepaalde in lid 1 aan een uitvoerende kunstenaar toegekende rechten blijven na zijn dood ten minste tot aan het verstrijken van de exploitatierechten in stand en kunnen worden uitgeoefend door de personen of instellingen die daartoe bevoegd zijn volgens de wetgeving van de Verdragsluitende Partij waar aanspraak op bescherming wordt gemaakt. De Verdragsluitende Partijen waarvan de wetgeving op het ogenblik van hun bekrachtiging van of toetreding tot dit Verdrag niet in bescherming van alle in het vorige lid genoemde rechten na de dood van de uitvoerende kunstenaar voorziet, kunnen evenwel bepalen dat sommige van deze rechten bij zijn dood komen te vervallen.

3. Ten aanzien van de middelen tot handhaving van de krachtens dit artikel toegekende rechten is de wetgeving van toepassing van de Verdragsluitende Partij waar aanspraak op bescherming wordt gemaakt.

Artikel 6

Exploitatierechten van uitvoerende kunstenaars op hun niet vastgelegde uitvoeringen

Uitvoerende kunstenaars hebben met betrekking tot hun uitvoeringen het uitsluitende recht om toestemming te verlenen voor:

- i) de uitzending en mededeling aan het publiek van hun niet vastgelegde uitvoeringen, behalve wanneer de uitvoering reeds een uitgezonden uitvoering is;
- ii) de vastlegging van hun niet vastgelegde uitvoeringen.

Artikel 7

Reproductierecht

Uitvoerende kunstenaars hebben het uitsluitende recht om toestemming te verlenen voor de directe of indirecte reproductie van hun op fonogrammen vastgelegde uitvoeringen, op welke wijze en in welke vorm dan ook.

Artikel 8

Verspreidingsrecht

1. Uitvoerende kunstenaars hebben het uitsluitende recht om toestemming te verlenen voor het door verkoop of andere eigendomsoverdracht voor het publiek beschikbaar stellen van het origineel en kopieën van hun op fonogrammen vastgelegde uitvoeringen.

2. Niets in dit Verdrag doet afbreuk aan de vrijheid van de Verdragsluitende Partijen om in voorkomend geval de voorwaarden vast te stellen waaronder uitputting van het in lid 1 genoemde recht optreedt na de eerste verkoop of andere eigendomsoverdracht van het origineel of een kopie van de vastgelegde uitvoering met toestemming van de uitvoerende kunstenaar.

Artikel 9

Verhuurrecht

1. Uitvoerende kunstenaars hebben het uitsluitende recht om toestemming te verlenen voor de commerciële verhuur aan het publiek van het origineel en kopieën van hun op fonogrammen vastgelegde uitvoeringen, zoals bepaald in het nationale recht van de Verdragsluitende Partijen, zelfs na verspreiding daarvan door, of met toestemming van, de uitvoerende kunstenaar.

2. Indien in een Verdragsluitende Partij op 15 april 1994 een regeling van kracht was, en nog steeds van kracht is, volgens welke uitvoerende kunstenaars een billijke vergoeding voor de verhuur van exemplaren van hun op fonogrammen vastgelegde uitvoeringen ontvangen, kan deze Verdragsluitende Partij niettegenstaande het bepaalde in lid 1 deze regeling handhaven, mits de commerciële verhuur van fonogrammen niet tot een ernstige aantasting van het uitsluitende reproductierecht van de uitvoerende kunstenaars leidt.

Artikel 10

Recht van beschikbaarstelling van vastgelegde uitvoeringen

Uitvoerende kunstenaars hebben het uitsluitende recht om toestemming te verlenen voor het op zodanige wijze per draad of langs draadloze weg voor het publiek beschikbaar stellen van hun op fonogrammen vastgelegde uitvoeringen dat deze voor leden van het publiek toegankelijk zijn van op de plaats die, en op het tijdstip dat, elk van hen verkiest.

HOOFDSTUK III

RECHTEN VAN PRODUCENTEN VAN FONOGRAMMEN

Artikel 11

Reproductierecht

Producenten van fonogrammen hebben het uitsluitende recht om toestemming te verlenen voor de directe of indirecte reproductie van hun fonogrammen, op welke wijze en in welke vorm dan ook.

Artikel 12

Verspreidingsrecht

1. Producenten van fonogrammen hebben het uitsluitende recht om toestemming te verlenen voor het door verkoop of andere eigendomsoverdracht voor het publiek beschikbaar stellen van het origineel en kopieën van hun fonogrammen.

2. Niets in dit Verdrag doet afbreuk aan de vrijheid van de Verdragsluitende Partijen om in voorkomend geval de voorwaarden vast te stellen waaronder uitputting van het in lid 1 genoemde recht optreedt na de eerste verkoop of andere eigendomsoverdracht van het origineel of een kopie van het fonogram met toestemming van de producent van het fonogram.

Artikel 13

Verhuurrecht

1. Producenten van fonogrammen hebben het uitsluitende recht om toestemming te verlenen voor de commerciële verhuur aan het publiek van het origineel en kopieën van hun fonogrammen, zelfs na verspreiding daarvan door, of met toestemming van, de producent van het fonogram.

2. Indien in een Verdragsluitende Partij op 15 april 1994 een regeling van kracht was, en nog steeds van kracht is, volgens welke producenten van fonogrammen een billijke vergoeding voor de verhuur van exemplaren van hun fonogrammen ontvangen, kan deze Verdragsluitende Partij niettegenstaande het bepaalde in lid 1 deze regeling handhaven, mits de commerciële verhuur van fonogrammen niet tot een ernstige aantasting van het uitsluitende reproductierecht van de producenten van fonogrammen leidt.

Artikel 14

Recht van beschikbaarstelling van fonogrammen

Producenten van fonogrammen hebben het uitsluitende recht om toestemming te verlenen voor het op zodanige wijze per draad of langs draadloze weg voor het publiek beschikbaar stellen van hun fonogrammen dat deze voor leden van het publiek toegankelijk zijn van op de plaats die, en op het tijdstip dat, elk van hen verkiest.

HOOFDSTUK IV GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

Artikel 15

Recht op een vergoeding voor uitzending en mededeling aan het publiek

1. Uitvoerende kunstenaars en producenten van fonogrammen hebben recht op één enkele billijke vergoeding voor het directe of indirecte gebruik van voor commerciële doeleinden openbaar gemaakte fonogrammen voor uitzending of mededeling aan het publiek.

2. De Verdragsluitende Partijen kunnen in hun nationale wetgeving bepalen dat de ene billijke vergoeding door de gebruiker hetzij aan de uitvoerende kunstenaar, hetzij aan de producent van het fonogram, hetzij aan beiden dient te worden betaald. De Verdragsluitende Partijen kunnen in hun nationale wetgeving bepalen op welke wijze de ene billijke vergoeding tussen de uitvoerende kunstenaar en de producent van het fonogram dient te worden verdeeld, wanneer hierover geen overeenkomst tussen hen bestaat.

3. Elke Verdragsluitende Partij kan in een aan de Directeur-Generaal van de WIPO te richten kennisgeving verklaren dat zij het bepaalde in lid 1 slechts ten aanzien van bepaalde vormen van gebruik, met bepaalde andere beperkingen of in het geheel niet toepast.

4. Voor de toepassing van het bepaalde in dit artikel worden fonogrammen die op zodanige wijze per draad of langs draadloze weg voor het publiek beschikbaar zijn gesteld dat deze voor leden van het publiek toegankelijk zijn van op de plaats die, en op het tijdstip dat, elk van hen verkiest, als voor commerciële doeleinden openbaar gemaakte fonogrammen beschouwd.

Artikel 16

Beperkingen en uitzonderingen

1. De Verdragsluitende Partijen kunnen in hun nationale wetgeving met betrekking tot de bescherming van uitvoerende kunstenaars en producenten van fonogrammen in gelijkaardige beperkingen of uitzonderingen voorzien als waarin zij in hun nationale wetgeving met betrekking tot de bescherming van het auteursrecht op werken van letterkunde en kunst voorzien.

2. De Verdragsluitende Partijen doen slechts beperkingen van, of uitzonderingen op, de in dit Verdrag voorziene rechten gelden in bepaalde bijzondere gevallen waarin daardoor geen afbreuk wordt gedaan aan de normale exploitatie van de uitvoering of het fonogram en de wettige belangen van de uitvoerende kunstenaar of de producent van het fonogram niet op ongerechtvaardigde wijze worden geschaad.

Artikel 17

Beschermingsduur

1. De duur van de krachtens dit Verdrag aan uitvoerende kunstenaars te verlenen bescherming loopt ten minste tot het einde van een tijdvak van 50 jaar, te rekenen vanaf het einde van het jaar waarin de uitvoering op een fonogram is vastgelegd.

2. De duur van de krachtens dit Verdrag aan producenten van fonogrammen te verlenen bescherming loopt ten minste tot het einde van een tijdvak van 50 jaar, te rekenen vanaf het einde van het jaar waarin het fonogram openbaar is gemaakt, of, bij gebreke van openbaarmaking binnen 50 jaar na de vastlegging van het fonogram, tot het einde van een tijdvak van 50 jaar, te rekenen vanaf het einde van het jaar waarin de vastlegging is vervaardigd.

Artikel 18

Verplichtingen inzake technische maatregelen

De Verdragsluitende Partijen voorzien in een passende rechtsbescherming en doeltreffende rechtsmiddelen om te voorkomen dat de technische maatregelen onwerkzaam worden gemaakt die uitvoerende kunstenaars of producenten van fonogrammen in verband met de uitoefening van hun rechten uit hoofde van dit Verdrag toepassen teneinde te beletten dat met betrekking tot hun uitvoeringen of fonogrammen handelingen worden verricht waarvoor zij geen toestemming hebben verleend of die rechtens niet geoorloofd zijn.

Artikel 19

Verplichtingen inzake informatie betreffende het beheer van rechten

1. De Verdragsluitende Partijen dragen er zorg voor dat met behulp van passende en doeltreffende rechtsmiddelen kan worden opgetreden tegen eenieder die bewust een van de volgende handelingen verricht, wetende, of in het geval van civiele rechtsmiddelen redelijkerwijs verondersteld zijnde te weten, dat dit een inbreuk op een recht uit hoofde van dit Verdrag zal teweegbrengen, mogelijk maken, vergemakkelijken of verhelen:

- i) het onbevoegdlijk verwijderen of wijzigen van in elektronische vorm opgeslagen informatie betreffende het beheer van rechten;
- ii) het onbevoegdlijk verspreiden, voor verspreiding invoeren, uitzenden, aan het publiek mededelen of voor het publiek beschikbaar stellen van uitvoeringen, exemplaren van vastgelegde uitvoeringen of fonogrammen, wetende dat onbevoegdlijk in elektronische vorm opgeslagen informatie betreffende het beheer van rechten is verwijderd of gewijzigd.

2. Voor de toepassing van het bepaalde in dit artikel wordt onder "informatie betreffende het beheer van rechten" verstaan informatie waardoor de uitvoerende kunstenaar, de uitvoering van de uitvoerende kunstenaar, de producent van het fonogram, het fonogram of een rechthebbende op de uitvoering of het fonogram wordt

geïdentificeerd, informatie betreffende de voorwaarden waaronder de uitvoering of het fonogram mag worden gebruikt, en cijfers of codes waarmee dergelijke informatie wordt weergegeven, wanneer deze gegevens aan een exemplaar van de vastgelegde uitvoering of het fonogram zijn gehecht of in verband met de mededeling aan het publiek of de beschikbaarstelling voor het publiek van de vastgelegde uitvoering of het fonogram kenbaar worden.

Artikel 20

Formaliteiten

Het genot en de uitoefening van de in dit Verdrag voorziene rechten zijn aan geen enkele formaliteit onderworpen.

Artikel 21

Voorbehoud

Behoudens het bepaalde in artikel 15, lid 3, kan met betrekking tot dit Verdrag geen voorbehoud worden gemaakt.

Artikel 22

Toepassing in de tijd

1. De Verdragsluitende Partijen passen het bepaalde in artikel 18 van de Berner Conventie op overeenkomstige wijze toe op de in dit Verdrag voorziene rechten van uitvoerende kunstenaars en producenten van fonogrammen.

2. Niettegenstaande het bepaalde in lid 1, kan een Verdragsluitende Partij de toepassing van het bepaalde in artikel 5 van dit Verdrag beperken tot uitvoeringen die plaatsvinden nadat dit Verdrag voor deze Verdragsluitende Partij van kracht is geworden.

Artikel 23

Bepalingen inzake de handhaving van rechten

1. De Verdragsluitende Partijen verbinden zich ertoe in overeenstemming met hun recht de maatregelen te nemen die noodzakelijk zijn voor de toepassing van dit Verdrag.

2. De Verdragsluitende Partijen dragen er zorg voor dat hun recht voorziet in handhavingsprocedures met behulp waarvan doeltreffend kan worden opgetreden tegen handelingen die inbreuk maken op rechten uit hoofde van dit Verdrag, met inbegrip van summere procedures ter voorkoming van inbreuken en procedures ter ontrading van verdere inbreuken.

HOOFDSTUK V ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 24

Vergadering

1. a) Er wordt een Vergadering van de Verdragsluitende Partijen ingesteld.
 - b) Elke Verdragsluitende Partij wordt in de Vergadering vertegenwoordigd door één afgevaardigde, die zich kan laten bijstaan door plaatsvervangers, adviseurs en deskundigen.
 - c) De kosten van elke delegatie komen ten laste van de Verdragsluitende Partij die de delegatie heeft aangewezen. De Vergadering kan de WIPO verzoeken financiële bijstand te verlenen om de deelneming te vergemakkelijken van delegaties van Verdragsluitende Partijen die overeenkomstig de gevestigde praktijk van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties als ontwikkelingslanden worden beschouwd of die landen in de overgang naar een markteconomie zijn.
2. a) De Vergadering neemt alle vraagstukken betreffende de instandhouding en ontwikkeling van dit Verdrag en de toepassing en werking van dit Verdrag in behandeling.
 - b) De Vergadering vervult de haar bij artikel 26, lid 2, opgedragen taak inzake de toelating van bepaalde intergouvernementele organisaties als partij bij dit Verdrag.
 - c) De Vergadering besluit in voorkomend geval tot de bijeenroeping van een diplomatieke conferentie voor de herziening van dit Verdrag en geeft de Directeur-Generaal van de WIPO de nodige onderrichtingen voor de voorbereiding van die diplomatieke conferentie.
3. a) Elke Verdragsluitende Partij die een Staat is, heeft één stem en kan slechts in eigen naam stemmen.
 - b) Een Verdragsluitende Partij die een intergouvernementele organisatie is, kan in plaats van haar Lidstaten aan de stemming deelnemen en heeft in dat geval een aantal stemmen dat gelijk is aan het aantal van haar Lidstaten die partij bij dit Verdrag zijn. Een intergouvernementele organisatie kan niet aan de stemming deelnemen indien een van haar Lidstaten zijn stemrecht uitoefent, en vice versa.
4. De Vergadering komt eens in de twee jaar in gewone zitting bijeen op uitnodiging van de Directeur-Generaal van de WIPO.
5. De Vergadering stelt haar reglement van orde vast en regelt hierin onder meer de bijeenroeping in buitengewone zitting, de quorumvereisten en, met inachtneming van de bepalingen van dit Verdrag, de voor de verschillende soorten besluiten vereiste meerderheid.

Artikel 25

Internationaal Bureau

Het Internationaal Bureau van de WIPO vervult de administratieve taken in verband met dit Verdrag.

Artikel 26

Voorwaarden om partij bij het Verdrag te kunnen worden

1. Elke Lidstaat van de WIPO kan partij bij dit Verdrag worden.
2. De Vergadering kan besluiten een intergouvernementele organisatie als partij bij dit Verdrag toe te laten die verklaart dat zij bevoegd is ten aanzien van, en beschikt over eigen, voor al haar Lidstaten verbindende regelgeving inzake, de aangelegenheden waarop dit Verdrag betrekking heeft, en dat zij overeenkomstig haar interne procedures naar behoren gemachtigd is partij bij dit Verdrag te worden.
3. De Europese Gemeenschap, die een verklaring als bedoeld in het vorige lid heeft afgelegd op de Diplomatieke Conferentie waarop dit Verdrag is aangenomen, kan partij bij dit Verdrag worden.

Artikel 27

Rechten en verplichtingen uit hoofde van het Verdrag

Behoudens uitdrukkelijke andersluidende bepaling in dit Verdrag, geniet elke Verdragsluitende Partij alle rechten en aanvaardt zij alle verplichtingen uit hoofde van dit Verdrag.

Artikel 28

Ondertekening van het Verdrag

Dit Verdrag staat tot en met 31 december 1997 open voor ondertekening door de Lidstaten van de WIPO en door de Europese Gemeenschap.

Artikel 29

Inwerkingtreding van het Verdrag

Dit Verdrag treedt in werking drie maanden nadat 30 akten van bekrachtiging of toetreding door Staten bij de Directeur-Generaal van de WIPO zijn neergelegd.

Artikel 30

Vankrachtwording van het Verdrag voor de Verdragsluitende Partijen

Dit Verdrag wordt van kracht:

- i) voor de 30 in artikel 29 bedoelde Staten op de datum waarop dit Verdrag in werking treedt;
- ii) voor elke andere Staat drie maanden na de datum waarop deze Staat zijn akte van bekrachtiging of toetreding bij de Directeur-Generaal van de WIPO heeft neergelegd;
- iii) voor de Europese Gemeenschap drie maanden na de neerlegging van haar akte van bekrachtiging of toetreding indien deze akte na de inwerkingtreding van dit Verdrag overeenkomstig artikel 29 wordt neergelegd, of drie maanden na de inwerkingtreding van dit Verdrag indien deze akte vóór de inwerkingtreding van dit Verdrag is neergelegd;
- iv) voor elke andere intergouvernementele organisatie die als partij bij dit Verdrag wordt toegelaten, drie maanden na de neerlegging van haar akte van toetreding.

Artikel 31

Opzegging van het Verdrag

Elke Verdragsluitende Partij kan dit Verdrag opzeggen bij een aan de Directeur-Generaal van de WIPO te richten kennisgeving. De opzegging wordt van kracht een jaar na de datum waarop de Directeur-Generaal van de WIPO de kennisgeving heeft ontvangen.

Artikel 32

Talen van het Verdrag

1. Dit Verdrag wordt ondertekend in één enkel exemplaar in de Engelse, Arabische, Chinese, Franse, Russische en Spaanse taal, zijnde de teksten in al deze talen gelijkelijk authentiek.

2. De Directeur-Generaal van de WIPO stelt op verzoek van een belanghebbende partij, na overleg met alle belanghebbende partijen, een officiële tekst in een andere taal dan die genoemd in lid 1 vast. Voor de toepassing van het bepaalde in dit lid wordt onder "belanghebbende partij" verstaan een Lidstaat van de WIPO wanneer de bedoelde taal zijn officiële taal of een van zijn officiële talen is, en de Europese Gemeenschap of een andere intergouvernementele organisatie die partij bij dit Verdrag kan worden, indien de bedoelde taal een van haar officiële talen is.

Artikel 33

Depositaris

Dit Verdrag berust bij de Directeur-Generaal van de WIPO.

[Einde van het document]

WIPO

WERELDORGANISATIE VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM

GENEVE

**OVEREENGEKOMEN VERKLARINGEN
BETREFFENDE
HET VERDRAG VAN DE WIPO INZAKE HET
AUTEURSRECHT**

(WCT)

Genève (1996)

door de Diplomatieke Conferentie aangenomen op 20 december 1996

Betreffende artikel 1, lid 4

Het reproductierecht, zoals omschreven in artikel 9 van de Berner Conventie, en de krachtens die bepaling toegestane uitzonderingen zijn ten volle van toepassing in de digitale omgeving en met name op het gebruik van werken in digitale vorm. Het is wel verstaan dat het opslaan in digitale vorm van een beschermd werk in een elektronisch medium een reproductie vormt in de zin van artikel 9 van de Berner Conventie.

Betreffende artikel 3

Het is wel verstaan dat bij de toepassing van artikel 3 van dit Verdrag de uitdrukking "land van de Unie" in de artikelen 2 tot en met 6 van de Berner Conventie wordt gelezen als verwijzende naar een Verdragsluitende Partij bij dit Verdrag, wanneer de genoemde artikelen van de Berner Conventie met betrekking tot de in dit Verdrag voorziene bescherming worden toegepast. Het is eveneens wel verstaan dat de uitdrukking "land dat geen lid van de Unie is" in de genoemde artikelen van de Berner Conventie onder dezelfde omstandigheden wordt gelezen als verwijzende naar een land dat geen Verdragsluitende Partij bij dit Verdrag is, en dat de uitdrukking "deze Conventie" in artikel 2, lid 8, artikel 2 bis, lid 2, en de artikelen 3, 4 en 5 van de Berner Conventie wordt gelezen als verwijzende naar de Berner Conventie en dit Verdrag. Tenslotte is het wel verstaan dat de uitdrukking "onderdaan van een van de landen van de Unie" in de artikelen 3 tot en met 6 van de Berner Conventie bij de toepassing van de genoemde artikelen op dit Verdrag ten aanzien van een intergouvernementele organisatie die een Verdragsluitende Partij bij dit Verdrag is, wordt gelezen als verwijzende naar een onderdaan van een van de landen welke lid van die organisatie zijn.

Betreffende artikel 4

De reikwijdte van de bescherming van computerprogramma's overeenkomstig artikel 4 van dit Verdrag, gelezen in samenhang met artikel 2, is in overeenstemming met het bepaalde in artikel 2 van de Berner Conventie en gelijk aan die van de in de relevante bepalingen van de TRIPS-Overeenkomst voorziene bescherming.

Betreffende artikel 5

De reikwijdte van de bescherming van verzamelingen van gegevens (databanken) overeenkomstig artikel 5 van dit Verdrag, gelezen in samenhang met artikel 2, is in overeenstemming met het bepaalde in artikel 2 van de Berner Conventie en gelijk aan die van de in de relevante bepalingen van de TRIPS-Overeenkomst voorziene bescherming.

Betreffende de artikelen 6 en 7

Onder "het origineel en kopieën" en "exemplaren", zoals in deze artikelen genoemd, die overeenkomstig deze artikelen het voorwerp van het verspreidingsrecht en het verhuurrecht vormen, wordt uitsluitend verstaan vastgelegde exemplaren die als tastbare voorwerpen in het verkeer kunnen worden gebracht.

Betreffende artikel 7

Het is wel verstaan dat de in artikel 7, lid 1, voorziene verplichting niet vereist dat een Verdragsluitende Partij een uitsluitend recht van commerciële verhuur toekent aan

auteurs aan wie overeenkomstig het recht van die Verdragsluitende Partij geen rechten met betrekking tot fonogrammen worden toegekend. Het is wel verstaan dat deze verplichting in overeenstemming is met het bepaalde in artikel 14, lid 4, van de TRIPS-Overeenkomst.

Betreffende artikel 8

Het is wel verstaan dat de enkele terbeschikkingstelling van materiële faciliteiten voor het mogelijk maken of verrichten van een mededeling op zich geen mededeling in de zin van dit Verdrag of de Berner Conventie uitmaakt. Het is voorts wel verstaan dat niets in artikel 10 van dit Verdrag eraan in de weg staat dat een Verdragsluitende Partij artikel 11 bis, lid 2, van de Berner Conventie toepast.

Betreffende artikel 10

Het is wel verstaan dat het bepaalde in artikel 10 het de Verdragsluitende Partijen toestaat om in hun nationaal recht voorziene beperkingen en uitzonderingen die overeenkomstig de Berner Conventie aanvaardbaar worden geacht, van toepassing te doen zijn op, en op passende wijze uit te breiden tot, de digitale omgeving. Het bepaalde in dit artikel dient voorts zo te worden uitgelegd dat het de Verdragsluitende Partijen toestaat om nieuwe beperkingen en uitzonderingen uit te werken die aan de digitale netwerkgeving zijn aangepast.

Het is eveneens wel verstaan dat het bepaalde in artikel 10, lid 2, het toepassingsgebied van de krachtens de Berner Conventie toegestane beperkingen en uitzonderingen niet beperkt noch uitbreidt.

Betreffende artikel 12

Het is wel verstaan dat de uitdrukking "inbreuk op een recht uit hoofde van dit Verdrag of de Berner Conventie" zowel betrekking heeft op uitsluitende rechten als op vergoedingsrechten.

Het is voorts wel verstaan dat de Verdragsluitende Partijen geen beroep op dit artikel zullen doen om stelsels inzake het beheer van rechten uit te werken of toe te passen die ertoe zouden leiden dat formaliteiten worden opgelegd die overeenkomstig de Berner Conventie of dit Verdrag niet zijn toegestaan en waardoor het vrije verkeer van goederen zou worden verhinderd of het genot van rechten uit hoofde van dit Verdrag zou worden belemmerd.

[Einde van het document]

WIPO

WERELDORGANISATIE VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM

GENEVE

**OVEREENGEKOMEN VERKLARINGEN
BETREFFENDE
HET VERDRAG VAN DE WIPO INZAKE
UITVOERINGEN EN FONOGRAMMEN**

(WPPT)

Genève (1996)

door de Diplomatieke Conferentie aangenomen op 20 december 1996

Betreffende artikel 1

Het is wel verstaan dat het bepaalde in artikel 1, lid 2, de verhouding verduidelijkt tussen de rechten op fonogrammen uit hoofde van dit Verdrag en het auteursrecht op de in de fonogrammen belichaamde werken. Ingeval zowel de toestemming van de auteur van een in het fonogram belichaamd werk als de toestemming van een uitvoerende kunstenaar of producent die rechthebbenden op het fonogram is, vereist zijn, houdt het vereiste van toestemming van de auteur niet op te bestaan omdat eveneens de toestemming van de uitvoerende kunstenaar of producent vereist is, en vice versa.

Het is voorts wel verstaan dat niets in artikel 1, lid 2, eraan in de weg staat dat een Verdragsluitende Partij een uitvoerende kunstenaar of producent van fonogrammen verdergaande uitsluitende rechten toekent dan die welke overeenkomstig dit Verdrag dienen te worden toegekend.

Betreffende artikel 2, onder b)

Het is wel verstaan dat uit de definitie van fonogram in artikel 2, onder b), niet mag worden afgeleid dat rechten op fonogrammen op enigerlei wijze worden beïnvloed door de belichaming daarvan in een cinematografisch of ander audiovisueel werk.

Betreffende artikel 2, onder e), en de artikelen 8, 9, 12 en 13

Onder "het origineel en kopieën" en "exemplaren", zoals in deze artikelen genoemd, die overeenkomstig deze artikelen het voorwerp van het verspreidingsrecht en het verhuurrecht vormen, wordt uitsluitend verstaan vastgelegde exemplaren die als tastbare voorwerpen in het verkeer kunnen worden gebracht.

Betreffende artikel 3

Het is wel verstaan dat de uitdrukking "onderdaan van een andere Verdragsluitende Staat" in artikel 5, lid 1, a, en artikel 16, lid 1, a, (iv), van het Verdrag van Rome, wanneer ze op het onderhavige Verdrag wordt toegepast, ten aanzien van een intergouvernementele organisatie die een Verdragsluitende Partij bij het onderhavige Verdrag is, wordt gelezen als verwijzende naar een onderdaan van een van de landen welke lid van die organisatie zijn.

Betreffende artikel 3, lid 2

Voor de toepassing van artikel 3, lid 2, wordt onder vastlegging de afwerking van de moederband (*master tape*) verstaan.

Betreffende de artikelen 7, 11 en 16

Het reproductierecht, zoals omschreven in de artikelen 7 en 11, en de krachtens artikel 16 toegestane uitzonderingen zijn ten volle van toepassing in de digitale omgeving en met name op het gebruik van uitvoeringen en fonogrammen in digitale vorm. Het is wel verstaan dat het opslaan in digitale vorm van een beschermde uitvoering of een beschermd fonogram in een elektronisch medium een reproductie vormt in de zin van voornoemde artikelen.

Betreffende artikel 15

Het is wel verstaan dat artikel 15 geen uitputtend antwoord geeft op de vraag in welke omvang rechten van uitzending en mededeling aan het publiek dienen toe te komen aan producenten van fonogrammen en uitvoerende kunstenaars in het digitale tijdperk. De delegaties zijn het niet eens kunnen worden over verschillende voorstellen inzake het verlenen in bepaalde opzichten van exclusiviteit onder zekere omstandigheden of inzake het toekennen van rechten zonder mogelijkheid van voorbehoud, en hebben derhalve dit punt voor later gereserveerd.

Betreffende artikel 15

Het is wel verstaan dat het bepaalde in artikel 15 er niet aan in de weg staat dat het in dit artikel voorziene recht wordt toegekend aan uitvoerders van folklore en producenten van fonogrammen waarop folklore is opgenomen, wanneer deze fonogrammen niet met winstoogmerk openbaar zijn gemaakt.

Betreffende artikel 16

De overeengekomen verklaring betreffende artikel 10 (beperkingen en uitzonderingen) van het Verdrag van de WIPO inzake het auteursrecht is van overeenkomstige toepassing op artikel 16 (beperkingen en uitzonderingen) van het Verdrag van de WIPO inzake uitvoeringen en fonogrammen.

Betreffende artikel 19

De overeengekomen verklaring betreffende artikel 12 (verplichtingen inzake informatie betreffende het beheer van rechten) van het Verdrag van de WIPO inzake het auteursrecht is van overeenkomstige toepassing op artikel 19 (verplichtingen inzake informatie betreffende het beheer van rechten) van het Verdrag van de WIPO inzake uitvoeringen en fonogrammen.

[Einde van het document]

ISSN 0254-1513

COM(98) 249 def.

DOCUMENTEN

NL

10 06 15 02

Catalogusnummer : CB-CO-98-269-NL-C

ISBN 92-78-35322-1

Bureau voor officiële publikaties der Europese Gemeenschappen

L-2985 Luxemburg